

TÜRKİYE İŞ KURUMU İŞGÜCÜ UYUM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1– (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye İş Kurumu tarafından istihdamın korunması, artırılması, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesi ile işsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak üzere düzenlenen işgücü uyum hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Kuruma kayıtlı işsizlerin, iş piyasası ihtiyaçları doğrultusunda istihdam edilebilirliklerinin artırılarak; iş bulmalarının kolaylaştırılmasına, işe yerleştirilmesine ve kendi işlerini kurmalarının sağlanmasına yönelik girişimcilik, meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimlerini, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini, toplum yararına çalışma programları ve **(Ek ibare:RG-7/1/2010-27455) (Değişik ibare:RG-12/10/2010-27727)⁽¹⁾ işbaşı eğitim programları** ile çalışan işgücüne **(Değişik ibare:RG-30/10/2011-28100)** yönelik uyum eğitimlerini kapsar.

(2) Ceza infaz kurumlarında bulunan ve tahliyesine üç yıldan az süre kalan hükümlüler de bu Yönetmelik hükümlerinden yararlanabilir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi ile yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Bireysel gönderme: Kuruma kayıtlı işsizlerin; grup oluşturulması şartından bağımsız olarak işgücü uyum hizmetlerinden yararlandırılmalarını,

b) Eski hükümlü: Bir yıldan uzun süreli bir cezadan veya Devlet memuru olmaya engel bir suçtan hüküm giyenleri, cezasını infaz kurumlarında tamamlayanları, cezası ertelenenleri, koşullu salıverilenleri, özel kanunlarda belirtilen şartlardan dolayı istihdam olanağı bulunmayanları ve ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklı bulunanları,

c) Formal eğitim kurumu: Kendi nam ve hesabına hizmet veya mal üretimi yapan işyerlerinin dışında kalan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel eğitim kurumları, üniversiteler, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında eğitim birimi kurmuş işyerleri, eğitim veya rehabilitasyon amacıyla kurulmuş firmalar, mesleki eğitim için gerekli mekan ve donanıma sahip vakıf, sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları, döner sermayeli kuruluşlar, özel kanunla kurulmuş banka ve kuruluşlar ile bunlara bağlı işyerlerini,

ç) Genel Müdürlük: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünü,

d) Hizmet sağlayıcı: Bu Yönetmelik kapsamındaki işgücü uyum hizmetlerini sunabilecek kurum veya kuruluşları,

e) İl müdürlüğü: Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüğünü,

f) Kurs: Herhangi bir mesleği olmayan, bir mesleği olmakla birlikte mesleğinde iş bulamayan veya mesleğinde yeterli olmayan işsizlerin, niteliklerini geliştirerek istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla yapılan meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimlerini,

g) Kursiyer: Kurum tarafından düzenlenen işgücü uyum programlarına katılan işsizleri,

ğ) Kurum: Türkiye İş Kurumunu,

h) Özürlü: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle çalışma gücünün en az yüzde kırkıdan yoksun olduğu sağlık kurulu raporları ile belgelenen kişileri,

ı) Toplum yararına çalışma programları (TYÇP): İşsizliğin yoğun olduğu dönemlerde işsizlerin kısa süreli istihdam ve eğitimini amaçlayan, doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesini sağlayan programları,

i) Yüklenici: Bu yönetmelik kapsamındaki işgücü uyum hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla sözleşme ve/veya protokol imzalanan hizmet sağlayıcıları,

j) **(Ek:RG-19/6/2009-27263) (Değişik:RG-12/10/2010-27727)⁽¹⁾ Girişimcilik programı:** İşsizlere, iş planına dayalı iş kurma ve yönetme konusunda verilen eğitimi,

k) **(Ek:RG-19/6/2009-27263) (Değişik ibare:RG-12/10/2010-27727)⁽¹⁾ İşbaşı eğitim programı:** İşsizlerin mesleki deneyim kazanmalarını teminen, Kurumca belirlenen asgari şartları taşıyan işyerlerinde işbaşı eğitilmesini,

l) **(Ek:RG-19/6/2009-27263)** Kursiyer zaruri gideri: Kursiyerlere, kursa devam ettikleri her fiili eğitim günü için, miktarı Kurum Yönetim Kurulunca belirlenerek ödenen gideri ifade eder.

Yetkili birim

MADDE 5 – (1) İşgücü uyum hizmetlerinin koordinasyonundan Genel Müdürlük yetkili ve sorumludur.

(2) İşgücü uyum hizmetleri için işbirliği yapılması, hizmet satın alınması ile hizmetlerin yürütülmesinden il müdürlükleri yetkili ve sorumludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Hizmet Alımı

Kurs düzenlenecek mesleklerin belirlenmesi

MADDE 6 – (1) Genel Müdürlükçe, il müdürlüklerine yıllık olarak tahsis edilecek kaynak miktarı; ilin nüfusu, ildeki kuruma kayıtlı işsiz sayısı ile ilin ekonomik gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak belirlenir.

(2) İllerin Yıllık İşgücü Eğitim Planı; Genel Müdürlükçe tahsis edilecek ödenek miktarı ile işgücü piyasası araştırma sonuçları dikkate alınarak hazırlanır ve İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun onayını müteakip Genel Müdürlüğe gönderilir.

(3) Tahsis edilen kaynaklar il müdürlüklerince belirlenecek öncelik sırasına göre kullanılır. Ancak, ilk altı aylık dönemde kullanılmayan kaynaklar, ihtiyaç duyulan diğer il müdürlüklerine Genel Müdürlükçe tahsis edilebilir.

(4) İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları yıl içinde ihtiyaç ortaya çıktığında, Yıllık İşgücü Eğitim Planında değişiklikler yapabilir. Yapılan değişiklikler Genel Müdürlüğe bildirilir.

(5) İşverenlerin taleplerine bağlı olarak, 24 üncü maddede belirtilen hususlara aykırı olmamak kaydıyla verilen istihdam taahhüdü doğrultusunda, Yıllık İşgücü Eğitim Planında yer almayan meslekler için de kurs düzenlenebilir.

(6) **(Mülga:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾

Hizmet sağlayıcılar

MADDE 7 – (1) İşbirliği yapılabilecek veya hizmet satın alınabilecek hizmet sağlayıcılar;

a) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları,

b) Üniversiteler,

c) 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa ve 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak kurulan özel öğretim kurumları ve özel eğitim işletmeleri,

ç) **(Değişik:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Özel sektör işyerleri,

d) **(Değişik:RG-30/10/2011-28100)** Eğitim için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen standartlarda mekan ve donanıma sahip olduğu İl Müdürlüğünce tespit edilen dernek ve vakıflar ile işçi, işveren, esnaf ve meslek kuruluşları, meslek birlikleri,

e) Kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, özel kanunla kurulan banka ve kuruluşlar ile bunlara bağlı işyerleridir.

(2) **(Ek fıkra:RG-30/10/2011-28100)** Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen hizmet sağlayıcılarla sadece işbirliği kapsamında kurs düzenlenebilir.

Kursiyer başına yaklaşık birim maliyetlerin tespiti

MADDE 8 – (1) İl müdürlükleri yapılacak hizmet alımlarında dikkate alınmak üzere; yıllık işgücü eğitim planında yer alan mesleklerde düzenlenmesi öngörülen kurslara ilişkin olarak, hizmet sağlayıcılardan 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 9 uncu maddesi ve 11/9/2003 tarihli ve 25226 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 7 nci maddesi uyarınca alınan yaklaşık birim maliyetler doğrultusunda, il geneli kursiyer başı yaklaşık birim maliyetleri tespit eder.

(2) **(Değişik:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Birim maliyet; kurs için gerekli olan temrin malzemesi, eğitici, iş danışmanlığı, kurs yeri ve mesleki rehabilitasyon giderleri, yüklenici kârı ile eğitim için yapılan ve Kurumca uygun bulunan benzeri giderlerden oluşur.

Hizmet alım usulü

MADDE 9 – **(Değişik:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾

(1) Yıllık İşgücü Eğitim Planında yer alan mesleklerle ilişkin hizmet alımları; 8 inci maddede belirtilen hükümlere göre tespit edilen yaklaşık birim maliyet de dikkate alınarak Genel Müdürlükçe belirlenecek kriterler çerçevesinde, 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükmü uyarınca doğrudan temin usulü ile yapılır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine bağlı olmak kaydıyla aynı meslekte birden fazla hizmet sağlayıcıdan hizmet alımı yapılabileceği gibi, birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile

oluşturulan iş ortaklığı veya konsorsiyumlardan müşterek ve müteselsil sorumlu olmaları kaydıyla hizmet alınabilir. Ayrıca, üniversitelerle işbirliği protokolleri yapılarak kurs düzenlenebilir.

(3) **(Ek:RG-30/10/2011-28100)** Kurum; kursiyer zaruri gideri, sigorta prim gideri ile eğitici gideri ve temrin giderlerinin bir veya birkaçını ya da tamamını içerecek şekilde işbirliği usulüyle kurs uygulayabilir. Bu kapsamda ödenecek eğitici ücreti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen gündüz ek ders saat ücretinin iki katını geçemez.

Bireysel gönderme hizmet alımı

MADDE 10 – (1) Bireysel gönderme kapsamında yapılacak hizmet alımları; 8 inci ve 9 uncu maddelerde belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, sözleşme bitimine kadar geçerli olacak şekilde cari yıl için belirlenen birim maliyet üzerinden yüklenicilerle bir yılı aşmamak üzere imzalanacak sözleşme yoluyla yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurslara Katılma Şartları ve Kursların Yapısı

Kurslara katılma şartları

MADDE 11 – (Değişik:RG-12/10/2010-27727) ⁽¹⁾

(1) Kurslara katılmak için;

a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,

b) 15 yaşını tamamlamış olmak,

c) Mesleğin gereklerine uygun olarak yüklenici tarafından belirlenen ve Kurumca onaylanan özel şartlara sahip olmak,

ç) Kurumca düzenlenen kurslara aynı meslekte daha önce veya farklı meslekte ise son yirmi dört ay içinde katılmamış olmak,

şartları aranır.

(2) İstihdam garantili, alınan mesleki eğitimin devamı veya tamamlayıcısı niteliğinde ya da aynı mesleği geliştirmeye yönelik üst düzeyde bir kurs programı olması koşuluyla, işgücü yetiştirme kurslarından üç defa yararlanılabilir. Bu durumda ikinci katılımda kursiyerin zorunlu giderlerinin yarısı ödenir. Üçüncü katılımda ise ödeme yapılmaz ve iki kurs arasında en az üç aylık süre bulunur.

(3) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler için kuruma kayıtlı olma şartı aranmaz.

Programlar ve katılma şartları

MADDE 12 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-12/10/2010-27727) ⁽¹⁾

(1) TYÇP'ye katılmak için;

a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,

b) 18 yaşını tamamlamış olmak,

c) Emekli, malul, dul ve yetim aylığı almamak,

şartları aranır.

(2) **(Mülga:RG-30/10/2011-28100)**

(3) İşbaşı eğitim programına katılmak için;

a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,

b) **(Mülga:RG-30/10/2011-28100)**

c) Öğrenci olmamak,

şartları aranır.

(4) İşbaşı eğitim programından yararlanacakların, bu programın başlama tarihinden önceki altı aylık dönemde; programın yapılacağı işyerinin prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı olmaması ve işyerine ait prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması gerekir. İşyerleri, yararlanıcıların başvurduğu mesleklere yönelik işbaşı eğitimini fiilen sağlamakla yükümlüdür.

(5) Girişimcilik programına katılmak için;

a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,

b) 18 yaşını tamamlamış olmak,

c) Girişimcilik programından daha önce yararlanmamış olmak,

şartları aranır.

(6) **(Değişik cümle:RG-29/06/2012-28338)** İşbaşı eğitim programı ile girişimcilik programından yararlanma süresi altı ayı geçemez. Bu programların bitiş tarihinden itibaren yirmi dört ay geçmeden aynı programdan yeniden yeniden yararlanılamaz. TYÇP'den yararlanma süresi bir yıl içinde dokuz aydan fazla olamaz. TYÇP'nin aynı kurum/kuruluş ile yeniden düzenlenmesi halinde, işbirliği yapılan kurum/kuruluşun olumlu görüşü ve il müdürlüğünün onayı ile katılımcılar TYÇP'den tekrar yararlanabilir. Farklı iki program arasında en az altı aylık süre bulunur.

(7) Kurs ve programlardan yararlanma koşullarını karşılayanlar arasından, hizmetin gereğine göre kursiyer ve katılımcıların belirlenmesine ilişkin öncelik sıralaması yapmaya, kurs ve programlara ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Kurumun yönetim kurulu yetkilidir. **(Ek cümle:RG-30/10/2011-28100)** Belirlenen usul ve esaslar Kurum internet sayfasından ilan edilir.

(8) **(Ek:RG-30/10/2011-28100)** Kurslardan mezun olan kişiler aynı meslekte veya alanda olmak kaydıyla işbaşı eğitim programlarına devam edebilirler. Bu durumda, kurs ve işbaşı eğitim programlarının toplam süresi takvim günü olarak altı ayı geçemez. Bu durumda istihdam yükümlüğüne ilişkin iş ve işlemler, işbaşı eğitim programının bitiminden itibaren, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesi hükümlerine göre yürütülür.

Çalışanların kursa katılması

MADDE 13 – (1) İşyerlerinde yapılan kurslara; işbirliği yapılan işyerinin işçileri, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek ve yeni teknolojilere uyum sağlamak amacıyla katılabilir. Bu kursiyerler için Kurumca herhangi bir ödeme yapılmaz.

(2) **(Ek:RG-19/6/2009-27263)** Kurumca, 4857 sayılı İş Kanununun 85 inci maddesi uyarınca ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılan işçilere yönelik olarak kurs düzenlenebilir. Ancak bu durumda Kurumca herhangi bir gider ödenmez.

Kursiyer sayısı

MADDE 14 – (1) Kurs grupları; eğitici/öğretici sayısı, eğitim yerinin kapasitesi ve donanımı ile kursa konu mesleğin özellikleri dikkate alınarak oluşturulur.

(2) **(Değişik:RG-30/10/2011-28100)** Bir grubun en az on en fazla yirmi beş kursiyerden oluşması esastır. Ancak, Üniversiteler veya Sürekli Eğitim Merkezleri ile Kamu kurum ve kuruluşlarıyla düzenlenecek eğitimlerde kursiyer sayısı Genel Müdürlükçe belirlenir.

(3) Kursların, istihdamında güçlük çekilen özörlülere, hükümlü/eski hükümlülere, kadınlara, uzun süreli işsizlere ve gençlere yönelik olması durumunda veya işverenin işgücü ihtiyacı doğrultusunda istihdam taahhüdüne bağlı olarak on kişiden az kursiyer için de kurs düzenlenebilir.

Kurs programları

MADDE 15 – (1) **(Değişik:RG-30/10/2011-28100)** Kurs programları, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanan programlara göre yürütülür.

(2) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları ile Milli Eğitim Bakanlığının verdiği izinle çalışan kurum ve kuruluşların gerçekleştirecekleri kurslara ilişkin eğitim programlarının onay işlemleri kendi mevzuatına göre yapılır.

(3) Özel kanunları veya uluslararası sözleşme/anlaşmalar ile izin verilen kurum ve kuruluşlar ve üniversitelerin kurs programlarına ilişkin onay işlemleri kendi mevzuatları uyarınca yapılır.

Kurs süresi

MADDE 16 – (1) Toplam kurs süresi; günlük en az beş en fazla sekiz saat olmak üzere altı ayı aşamaz.

(2) Günlük azami eğitimde kalabilme süreleri, günlük asgari kurs süresinin altında olan eğitilebilir özörlülere yönelik düzenlenen kurslarda, kursiyerlerin alabilecekleri günlük azami eğitim sürelerinin belgelendirilmesi şartıyla birinci fıkrada belirtilen sürelerle uyulması şartı aranmaz.

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarıyla düzenlenecek protokollerde birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanmayabilir.

Toplum yararına çalışma programlarının süresi

MADDE 17 – (1) TYÇP'de çalışma süresi 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesi gereğince, haftalık en fazla kırk beş saattir.

(2) **(Değişik ibare:RG-29/06/2012-28338)** TYÇP uygulama süresi bir yıl içerisinde dokuz aydan fazla olamaz. TYÇP'nin aynı kurum/kuruluş ile yeniden düzenlenmesi halinde, işbirliği yapılan kurum/kuruluşun olumlu görüşü ve il müdürlüğünün onayı ile katılımcılar TYÇP'den tekrar yararlanabilir.

(3) **(Ek:RG-19/6/2009-27263)** Programlar kapsamındaki çalışmalar, 4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca kısmi süreli iş sözleşmesine tabi olarak da yaptırılabilir.

Kurs bölümleri

MADDE 18 – (1) Kurs programları, teorik ve pratik olmak üzere iki bölümden oluşabilir.

(2) Mesleğin özelliğine göre işletmelerde yapılan kurslarda teorik ve pratik bölümler birlikte verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kursların İzlenmesi, Denetimi ve Belgelendirilmesi

Kurs denetimi

MADDE 19 – (1) Kurumun ve Milli Eğitim Bakanlığının denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla, kursların denetimi 4904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca oluşturulan Denetim Kurulunca yapılır.

Devam zorunluluğu

MADDE 20 – (1) Kurslara devam zorunludur. Kurumca kabul edilebilir mazereti olanlara izin verilebilir. Ancak doktor raporu ile tevsik edilebilen en fazla beş günlük sağlık izni dışında bu izin

süreleri, hangi sebeple olursa olsun toplam kurs süresinin onda birini aşamaz. Bu sürenin aşımı halinde kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir.

(2) Kursun devamı sırasında ilgi ve yetenekleri kursları takibe elverişli olmadığı belirlenen kursiyerler ile belirlenmiş disiplin kurallarına uymayan kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir.

(3) **(Değişik:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Yükleniciye yapılan ödemelerde fiili kursiyer sayısı esas alınır.

(4) **(Ek:RG-30/10/2011-28100)** İşbirliği kapsamında düzenlenen ve temrin gideri içeren kurslarda, temrin gideri başlangıçtaki kursiyer sayısı üzerinden hesaplanır ve defaten ödenir

İşsizlik ödeneği alanların kursa katılımı

MADDE 21 – (1) İşsizlik ödeneği almakta olanların; son çalıştıkları işin çalışma koşullarına yakın, kişisel kariyer ve st.atülerine, eğitim, yaş ve sağlık koşullarına uygun bir eğitim olanağı sağlandığı takdirde eğitime katılmaları zorunludur.

(2) Geçerli bir gerekçe sunmadan eğitim almayı kabul etmeyen veya katıldığı eğitimi geçerli neden olmaksızın tamamlamayan kişilere bu tarihten itibaren işsizlik ödeneği ödenmez.

Sınav ve sınav kurulu

MADDE 22 – (1) Kursiyerlerin eğitim sonucundaki başarı durumları, eğitimin özelliğine göre yapılacak yazılı ve/veya uygulamalı sınavlarla belirlenir. Milli Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilmiş olan eğitim veya öğretim kurumları ile düzenlenen kursların sınavları, Milli Eğitim Bakanlığının mevzuatına göre yapılır. **(Değişik cümle:RG-30/10/2011-28100)** Sınavlar, ayrıca bir komisyon kurulmaksızın kursun son günü yapılır. Mazeretsiz olarak sınavlara katılmayan kursiyerler başarısız sayılır. Sınavlara katılmayanlardan mazereti il müdürlüğüne kabul edilenler mazeret sınavına alınır.

(2) Özel kanunlar, uluslararası sözleşme/anlaşmalar ile izin verilen kurum ve kuruluşlar ve üniversiteler kurs programlarına ilişkin sınav işlemlerini kendi mevzuatları uyarınca yapar.

(3) Sınav sonucuna ilişkin itirazlar sonucun açıklanmasından itibaren beş gün içinde sınavı yapan komisyon, kurum ve kuruluşa yapılır. İtiraz, komisyon veya kurum ve kuruluşa beş gün içinde sonuçlandırılır.

Belge verilmesi

MADDE 23 – (1) Kursu başarıyla tamamlayanlara kurs bitirme belgesi verilir. Kurs bitirme belgeleri il müdürlüğü, il milli eğitim müdürlüğü ve işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlarla ya da yüklenici ile birlikte düzenlenir.

(2) Özel kanunlar, uluslararası sözleşme/anlaşmalar ile izin verilen kurum ve kuruluşlar ve üniversiteler kurs programlarına ilişkin belge verme işlemlerini kendi mevzuatları uyarınca yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kursiyerlerin İstihdamı ve İzlenmesi

(Değişik başlık:RG-12/10/2010-27727) ⁽¹⁾ **İstihdam yükümlülüğü ve taahhüdü**

MADDE 24 – (1) **(Değişik:RG-30/10/2011-28100)** Kursun;

a) İşyerleri veya işyerleri ile işbirliği halinde teklif veren hizmet sağlayıcı kurum veya kuruluşlarca birlikte düzenlenmesi halinde kursiyerlerin en az yüzde ellisi, sınav tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde işe başlamak koşuluyla üç aydan az olmamak üzere en az düzenlenen kurs süresi kadar;

b) Diğer hizmet sağlayıcılar ile düzenlenmesi halinde ise kursiyerlerin en az yüzde yirmisi, sınav tarihinden itibaren üç ay içerisinde başlamak kaydıyla ve üç aydan az olmamak üzere en az düzenlenen kurs süresi kadar,

eğitim alınan meslek veya alanda istihdamından yüklenici veya yükleniciler sorumludur. Zorunlu hallerde; formal eğitim kurumlarında düzenlenen eğitimler sonucunda istihdamından sorumlu olunan kursiyerlerin yüzde yirmisi bir başka meslek veya alanda istihdam edilebilir. Kursiyerlerin eğitim aldıkları alanda istihdamlarının kabulü, eğitim aldıkları ve istihdam edildikleri mesleğin Türk Meslekler Sözlüğündeki dörtlü birim (ünite) grup kodu ile belirlenecektir. İstihdam edileceklerin belirlenmesinde ve istihdam edilenlerin istihdam edildiği işyerinden ayrılması durumunda istihdam yükümlülüğü veya taahhüdü belirlenen asgari süreler içerisinde diğer kursiyerler arasından, yeterli olmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından tamamlanır. İstihdam yükümlülüğü veya taahhüdü, başlangıçta kursa katılanların sayısına göre tespit edilir.

(2) **(Değişik:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen otuz günlük süre Genel Müdürlükçe uygun görülen hallerde iki katına kadar uzatılabilir.

(3) Bireysel gönderme yoluyla hizmet alımlarında istihdam yükümlülüğüne/taahhüdüne ilişkin hususlar yüklenicinin türüne bağlı olarak birinci ve ikinci fıkrada belirtilen hükümlere göre sözleşme süresi sonuna kadar gönderilen toplam kursiyer sayısı üzerinden değerlendirilir.

(4) Kendi işini kuracaklara, özürülere ve hükümlü/eski hükümlülere yönelik kurslar ile mali giderleri Kurum tarafından ödenmeyen ya da işbirliği yapılarak sadece kursiyer cep harçlıkları ödenen kurslarda istihdam yükümlülüğü aranmayabilir.

(5) İşsizlik ödeneği alan kursiyerler için istihdam garantisi aranmaz, ancak bu kursiyerlerden istihdam edilenler istihdam garantisinin yerine getirilmesinde ve istihdam durumuna ilişkin değerlendirmelerde dikkate alınır.

(6) İşbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar ya da yükleniciler, kursiyerlerin istihdam durumlarına ilişkin belgeleri il müdürlüklerine ibraz etmek zorundadır.

(7) İstihdam yükümlülüğünün/taahhüdünün;

a) **(Değişik:RG-30/10/2011-28100)** Hiç yerine getirilmemesi halinde, Kursiyer Cep Harçlığı ile Genel Sağlık Sigortası ve İş ve Meslek Hastalığı sigorta primleri hariç yapılan tüm giderler,

b) Kısmen yerine getirilmemesi halinde ise istihdam edilmeyen her bir kursiyer için, toplam kurs giderinin mezun kursiyer sayısına bölünmesi ile bulunan kişi başı ortalama maliyet yüklenicilerden geri alınır veya varsa bunların alacaklarından mahsup edilir.

(8) **(Ek:RG-30/10/2011-28100)** İstihdam yükümlülüğü veya taahhüdünü yerine getirmeyenlerin yasaklılığa ilişkin uygulama esasları Genel Müdürlükçe belirlenir.

Kursiyerlerin istihdam durumlarının izlenmesi

MADDE 25 – (1) İl Müdürlüklerince kursiyerlerin istihdam durumları mezuniyetlerinden itibaren altı aylık dönemler halinde en az bir yıl süreyle izlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Mali Hükümler

Mali kaynaklar

MADDE 26 – (1) Kursların mali kaynakları;

- Kurum bütçesinden,
- İşsizlik Sigortası Fonundan,
- Özelleştirme sonucu işsiz kalanların mesleki eğitimi için 4046 sayılı Kanun gereğince Kuruma aktarılan paralardan,
- Uluslararası kurum ve kuruluşlarla yapılan anlaşmalar sonucu Kuruma tahsis edilen ikraz ve/veya hibelerden oluşur.

Kurs giderleri

MADDE 27 – (1) Kurs giderleri;

- 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen birim maliyetlerden,
- (Değişik:RG-19/6/2009-27263)** Kursiyer zaruri giderlerinden,
- (Değişik:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Kursa devam edilen süre içerisinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi gereği ödenecek sigorta primlerinden, oluşur.

(2) **(Mülga:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾

(Değişik başlık:RG-12/10/2010-27727) ⁽¹⁾ Program giderleri

MADDE 28 – (1) TYÇP giderleri;

- (Değişik:RG-19/6/2009-27263)** Katılımcılara TYÇP süresince asgari ücret üzerinden çalışma süresine göre hesap edilecek ücretten,
- (Değişik:RG-19/6/2009-27263)** Katılımcıların TYÇP süresince ödenen ücret üzerinden sigorta primleri, işsizlik sigortası primleri ve işveren katkıları ile vergiler ve diğer yasal kesintilerinden,
- Yüklenicinin idari giderleri ile kârından oluşur.

(2) **(Ek:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ İşbaşı eğitim ve girişimcilik programlarına ait giderler; yararlanıcılara 27 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan giderler gereği yapılan ödemeler ile bu kişiler için aynı fıkranın (c) bendi gereği ödenen primlerden oluşur.

(3) **(Ek:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Girişimcilik programlarına ait giderler ikinci fıkrada belirtilen giderler ile hizmet alımı karşılığında aylık hak edişlere ilişkin olarak yapılan ödemelerden oluşur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hizmetler

Meslek araştırma ve geliştirme hizmetleri

MADDE 29 – (1) Türk Meslekler Sözlüğünün hazırlanması ve gelişmeler doğrultusunda güncellenmesi ile bu amaca yönelik olarak iş analizlerinin yapılması çalışmaları Genel Müdürlük tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre doğrudan Kurum tarafından ya da hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilir.

İş ve meslek danışmanlığı hizmetleri

MADDE 30 – (1) Uygulanacak aktif işgücü programlarına esas olmak üzere sunulan iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri; bireylerin ilgi ve yeteneklerine uygun iş ve mesleği seçmesi, seçtiği meslekle ilgili eğitim imkânlarından yararlanması, işe yerleştirilmesi ve işe uyumunun sağlanması

amacıyla, doğrudan Kurum tarafından ya da Genel Müdürlükçe belirlenen esaslara bağlı olarak hizmet alımı yoluyla yürütülür.

(2) Danışmanlık hizmetlerinin temelini oluşturan; meslekler, mesleki eğitim yerleri ve çalışma hayatıyla ilgili bilgileri içeren materyallerin güncellenmesi ve ihtiyaç duyulması halinde yeni materyallerin hazırlanması çalışmalarında birinci fıkrada yer alan hükümler uygulanır.

(3) **(Ek:RG-12/10/2010-27727)** ⁽¹⁾ Hizmet alımı veya işbirliği yoluyla gerçekleştirilen kurslarda kursiyerlere verilecek iş danışmanlığı hizmetleri, Genel Müdürlükçe belirlenen esaslara uygun olarak yüklenici tarafından sağlanır.

Özel politika gerektiren gruplara uygulanacak programlar

MADDE 31 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-30/10/2011-28100)

(1) Özel politika gerektiren gruplar için uygulanacak aktif işgücü programları çerçevesinde Genel Müdürlük ile yapılacak protokol ve projelerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Buna ilişkin usul ve esaslar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenir. Bu amaç için ayrılacak kaynak, aktif işgücü programları için Kuruma tahsis edilen kaynağın yüzde beşini geçemez.

Halk Eğitim ve Mesleki Eğitim Merkezleri ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı meslek liselerinde uygulanacak programlar

MADDE 31/A – (Ek:RG-30/10/2011-28100)

(1) Halk Eğitim veya Mesleki Eğitim Merkezleri ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Sağlık Meslek, Kız Meslek, Turizm Meslek ve Ticaret Meslek liseleriyle düzenlenen kurslarda bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkraya hükmü uygulanmaz. Bu kapsamda düzenlenecek kurslara tahsis edilecek ödenek Genel Müdürlükçe il müdürlüklerine tahsis edilen bütçenin yüzde beşini geçemez. Bu oranı iki katına kadar artırmaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Türk soylu yabancılar

MADDE 32 – (1) Türkiye’de ikamet etmeyen Türk soylu yabancı uyruklulara yönelik düzenlenecek işgücü uyum hizmetlerinin yürütülmesi bu Yönetmelik kapsamında değildir. Bunlara yönelik olarak düzenlenen işgücü yetiştirme ve uyum hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşlarla Kurum tarafından ortaklaşa hazırlanacak protokolle belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 33 – (1) 21/08/2004 tarihli ve 25560 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İş Kurumu İşgücü Yetiştirme ve Uyum Hizmetleri Yönetmeliği ile 23/12/2000 tarihli ve 24269 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İşsizlik Ödeneği Alan Sigortalı İşsizlerin Meslek Geliştirme, Değiştirme ve Edindirme Eğitimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Sosyal yardım başvurusu

EK MADDE 1 – (Ek:RG-12/10/2010-27727) ⁽¹⁾

Sosyal yardım başvurusunda bulunan ve Kuruma yönlendirilen kişiler ile en geç iki hafta içinde irtibata geçilir. Bu kişilerin beceri düzeyleri test edilir ve ihtiyaç duydukları eğitim programlarına yönlendirilerek gerekli iş arama desteği verilir. Kurum tarafından bu kişilere verilen hizmetlere ilişkin olarak ilgili sosyal yardım kurumuna üç aylık dönemler halinde bilgi verilir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-19/6/2009-27263)

(1) 2009 ve 2010 yıllarında uygulanacak TYÇP’ler için 6 ncı maddenin altıncı fıkrasındaki yüzde onluk oran, yüzde otuzbeş olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-30/10/2011-28100)

(1) Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi kapsamında gerçekleştirilen kurs ve işbaşı eğitim programlarına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-30/10/2011-28100)

(1) Kurumca düzenlenen İş ve Meslek Danışmanlığı eğitimlerinde, 31/12/2012 tarihine kadar bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uygulanmaz, kursiyer zaruri gideri ödemeleri ise aynı maddenin ikinci fıkrası doğrultusunda yapılır.

Yürürlük

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü yürütür.

(1) Bu değişiklik 15/11/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
31/12/2008	27097 (Mükerrer)

Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
1.	19/6/2009	27263
2.	7/1/2010	27455
	12/10/2010	27727
3.	30/10/2011	28100